

KURJER WILENSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, Biskupia 4. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2—3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1—3 ppoł. Administracja czynna od godz. 9¹/₂—3¹/₂ ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1—2 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9¹/₂—3¹/₂ i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Biskupia 4. Telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową i dodatkiem książkowym 3 zł, z odbiorem w administracji 2 zł. 50 gr. Zagranicą 6 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem — 30 gr., kronika redak., komunikaty — 70 gr. za mm. jednoszp., ogłoszenia mieszkaniowe — 30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Za numer dowodowy 15 gr. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 6-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.

Zmiana rządu nastąpi dziś Prof. Leon Kozłowski na czele nowego gabinetu

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy)

Wczoraj o godzinie 10-ej rano pod przewodnictwem p. Premjera Jędrzejewicza odbyło się posiedzenie Rady Gabinetowej. Posiedzenie to trwało kilka minut.

Po posiedzeniu Rady około godz. 11ej p. Premier Jędrzejewicz udał się na Zamek, gdzie złożył na ręce Pana Prezydenta dymisję całego gabinetu.

Pan Prezydent dymisję przyjął, powierzając jednocześnie, ustępującemu rządowi pełnienie funkcji do czasu mianowania nowego.

MISJĘ UTWORZENIA NOWEGO RZĄDU OTRZYMAŁ dotychczasowy wiceminister skarbu, b. minister Reform Rolnych PROF. LEON KOZŁOWSKI.

Po otrzymaniu misji około godz. 1 min. 30, prof. Kozłowski konferował z

przyszłymi członkami swego gabinetu do godz. 10 min. 15 wiecz., lecz konferencyj nie zakończył, odkładając je do dnia dzisiejszego.

NOMINACJA NOWEGO RZĄDU SPODZIEWANA JEST DZIŚ W GODZINACH POPOŁUDNIOWYCH.

W dotychczasowym gabinecie poza osobą premjera zajęć mają następujące zmiany:

MINISTREM OPIEKI SPOŁECZNEJ zostanie wojewoda kielecki p. PACIOR KOWSKI, MINISTREM ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH mianowany ma być obecny kurator Liceum Krzemienieckiego p. JULJUSZ PONIATOWSKI oraz MINISTREM PRZEMYSŁU I HANDLU obecny wiceminister w tem Ministerstwie p. REICHMAN. W innych resortach zmian nie przewiduje się.

Przed ostateczną rozgrywką

(Od naszego korespondenta).

Ryga, w maju.

Łotwa przeżywa obecnie stan, który nazwać byłoby można kryzysem polityki wewnętrznej. Wzorem szeregu innych państw — silne są tu dążenia do ograniczenia praw parlamentu na korzyść wyższych czynników państwowych — w pierwszym rządzie prezydenta republiki. Dotychczasowa konstytucja dawała sejmowi pełnię władzy, co można określić terminem sejmowładztwa. Dążąc do zmiany tego stanu rzeczy — jedna z najwpływowszych partyj — Związek Chłopski — jesienią r. ub. wystąpił z wnioskiem zmiany konstytucji w kierunku wzmocnienia władzy prezydenta przy jednoczesnym ograniczeniu praw parlamentu.

Już w pierwszym czytaniu nowy projekt konstytucji spotkał się z ostrą krytyką opozycji, która uparcie broniła dotychczasowego stanu rzeczy, dopatrując się w zasadach projektu zamachu na istniejący ustrój. Generalna próba sił miała ostatnio miejsce w trakcie drugiego czytania projektu nowej ustawy konstytucyjnej. Zasadniczo — walka toczyła się między Związkiem Chłopskim z jednej, a socj.-dem. z drugiej strony. Pozostałe ugrupowania grawitowały to w tę, to w inną stronę, starając się głównie o to, aby przy ostatecznych rozgrywkach „zarobić“ na roli „języczka u wagi“.

Udanym bezwzględnie trickiem socj.-dem. było wszczęcie wielkiego hałasu z powodu alarmujących pogłosek o rzekomych przygotowaniach do puczu, zorganizowanego jakoby z wiedzą rządu i przy pomocy władz bezpieczeństwa. W związku z tem wpłynął wniosek socj.-dem. o usunięcie z zajmowanego stanowiska dyrektora depart. administracyjnego min. spraw wewn. Anschmidta, który od dawna był solą w oku opozycji, jako członek Związku Chłopskiego. Do koła tej sprawy zawrzała walka. Taktyka socj.-demokr. straszenia widmem przewrotu — osiągnęła cel pożądanego, wywierając na niektóre ugrupowania sejmowe silne wrażenie i doprowadzając w konsekwencji do oddania głosów

za wnioskami opozycji (łotalskie stronnictwo chrześcijańskie). Wniosek w sprawie zwolnienia Anschmidta przeszedł większością... jednego głosu, przy trzech wstrzymujących się od głosowania, oraz jednym unieważnionym (a wypowiadającym się przeciw zwolnieniu). Rezultat ten jest wysoce charakterystyczny dla obecnego układu sił sejmowych i świadczy na jak kruchych podstawach opiera się dzisiejsza większość rządu.

Po drugim czytaniu wniosek Związku Chłopskiego o zmianie konstytucji przedstawia się więcej niż żałośnie: losy gabinetu w dalszym ciągu uzależnione są od sejm, wszystkie punkty dotyczące rozszerzenia i wzmocnienia kompetencji prezydenta — upadły. Za jedyne ograniczenie praw sejm, można uważać postanowienie powzięte na wniosek b. premjera Skujenięksa, że sejm nie ma prawa zwiększania budżetu państwa. Związek Chłopski zatem w najbardziej zasadniczych punktach poniósł wyraźną porażkę.

Nie została jeszcze zdecydowana ostatecznie sprawa terminu wyborów prezydenta, jak również wyborów do sejm. I w tych jednak kwestjach poglądy stronnictw są całkiem rozbieżne. Związek Chłopski stoi na stanowisku, że wybory prezydenta muszą się odbyć dopiero po wygaśnięciu pełnomocnictw obecnego prezydenta, opozycja natomiast domaga się wyborów jeszcze w roku bieżącym. Co się tyczy wyborów do sejm — to stanowisko partji parlamentarnych nie zo-

stało w tym względzie wyraźnie sprecyzowane — niektóre ugrupowania wypowiadają się za koniecznością przedłużenia kadencji obecnego sejm, jeszcze na jeden rok, inne — żądają, aby wybory odbyły się — zgodnie z konstytucją — jesienią r. b.

Trzecie czytanie projektu nowej konstytucji wyznaczono na dzień 18 maja. Będzie to okres ostatecznych rozgrywek między częścią parlamentu, dążącą do reform, a partjami, broniącymi dotychczasowych uprawnień sejm. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że Związek Chłopski, stojący dziś u steru władzy, użyje wszystkich środków, aby dążenia swoje zrealizować. Ponieważ układ sił sejmowych prawie uniemożliwia przeprowadzenie zmiany konstytucji drogą normalną — przypuszczać należy, że stronnictwo to poszuka innych dróg dla osiągnięcia swych celów. W sferach politycznych mówi się już o tem, że w razie ostatecznego odrzucenia przez sejm projektu — Związek Chłopski będzie się starał przeprowadzić zmianę konstytucji w drodze referendum ludowego. Przebakują również o możliwości okrojowania nowej konstytucji.

Czy rząd Ulmanisa ucieknie się do tak — ostatecznych kroków narazie przewidzieć trudno. Sytuacja wygląda jednak bardzo poważnie i bez przesady chyba można powiedzieć, że Łotwa w zakresie swej wewnętrznej polityki znajduje się dziś w stanie, który nazwałoby można „za kwadrans dwunasta“.

wa.

Życiorys prof. Leona Kozłowskiego.

WARSZAWA. (Pat). Prof. dr. Leon Kozłowski urodził się w 1892 r. w Rembieszyczach, powiatu jędrzejowskiego. Szkołę średnią ukończył w 1910 r., studiował na uniwersytetach w Krakowie i Tybindzie, w 20 r. habilitował się na uniwersytecie Jagiellońskim, w 21 zostaje prof. nadzwyczajnym na katedrze prahistorji we Lwowie, od 28 do 30 r. wykłada już jako prof. zwyczajny. Odbył wyprawy i podróże naukowe i wydał prace dotyczące głównie ziem polskich ale również i zagadnień europejskich jako całości. Jest członkiem wielu towarzystw naukowych krajowych i zagr.

W 1909 i 10 jest jednym z inicjatorów i organizatorów zw. młodzieży postęp. niepodległościowej. W Krakowie bierze udział w „Promieniu“ „Strzeleu“ i Zw. walki czynnej. Z ramienia tego związku delegowany jest do Warszawy i organizuje kółka w Kongresówce. W 14 r. jest w legjonach. Z końcem 15 odkomenderowany zostaje do pracy politycznej, jest referentem politycznym POW. w Lublinie, Radomiu i Kielcach. W listopadzie 1918 r. prowadzi akcję rozbrojeniową w powiatach miechowskim i olkuskim. W 20 wstępuje do wojska jako ochotnik. W 1926 organizuje we Lwowie zw. Naprawy Rzplitej, przekształcony później na blok bezpartyjny. W końcu 29 wchodzi do Sejmu W 30 r. wchodzi do Sejmu jako poseł z rodzinnego okręgu kieleckiego. W grudniu 1930 r. zostaje ministrem reform rolnych, a po włączeniu tego ministerstwa do m-stwa rolnictwa, obejmuje stanowisko podsekretarza stanu w ministerstwie skarbu.

Ustępujący premier

Minister Jędrzejewicz.

Laidoner pomiędzy faszysmem a komunizmem

Estońska partja socjalistyczna rozwiązana.

Na zarządzenie gen. Laidonera okregowy oddział estońskiej partji socjalistycznej w Tallinie został rozwiązany. Powodem są rozpowszechniane odezwy,

w których wzywano obywateli do obalenia istniejącego ustroju i do zmiany jego w drodze rewolucyjnej w duchu socjalistycznym.

Sytuacja gospodarcza według Instytutu Badania Konjunktur

Według charakterystyki Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen. sytuacja gospodarcza poszczególnych krajów w pierwszym kwartale r. b. kształtowała się w ścisłym związku ze stosowaną w tych krajach polityką gospodarczą rządu, wobec czego nie mogły istnieć jednolite tendencje rozwojowe. Z jednej strony stosowana jest mniej lub więcej wyraźna polityka inflacyjna: w najszerszym zakresie w Niemczech oraz w Stanach Zjednoczonych, które w ostatnich miesiącach, od listopada r. ub. począwszy, weszły na drogę inflacji w sposób zdecydowany, powiększając w gwałtownym tempie wydatki kryzysowe skarbu, jak np. na roboty publiczne, pomoc dla bezrobotnych i kredyty dla banków. W Niemczech polityka ta spotkała się już z trudnościami w zakresie bilansu płatniczego, którego równowaga została naruszona przez wywołany zwiększeniem produkcji wzrost importu, przy niemożności rozszerzenia wywozu. Natomiast w krajach bloku złotego, w których, poza Polską i Belgią, spadek cen był dotąd stosunkowo niewielki, następują nowe posunięcia w kierunku deflacyjnym, zmierzającym przez obniżkę płac i cen do polepszenia stanowiska konkurencyjnego w wymiarze międzynarodowej, jak np. we Francji i Italii. Zwykle skutki deflacji będą przytem we Francji łagodzone przez osłabienie, w związku z tą polityką tendencji tezauryzacyjnych. Stosunkowo najbardziej normalnie rozwija się konjunktura w Anglii, gdzie skutkiem dewaluacji funta najwcześniej ustał nacisk deflacji.

Jeśli nie można w tych warunkach mówić o jednolitych tendencjach w gospodarce światowej, to jednak czynnikiem działającym powszechnie jest ruch cen. Pod wpływem polityki inflacyjnej lub po prawy automatycznej ustaliły się ceny surowców. Wpływa to korzystnie na produkcję przemysłową, zwłaszcza w krajach, w których istniały jeszcze tendencje spadkowe. Spadek produkcji ustał ostatnio we Francji, ponieważ równocześnie spadek ustąpił miejsca silnemu wzrostowi w Stanach Zjednoczonych, a w Niemczech i w Anglii utrzymywał się na dal ruch zwykły, przeto produkcja światowa znacznie wzrosła. Nie odbiło się to jednak, wobec działających ciągle tendencji autorkicznych, na handlu międzynarodowym, który uległ w tym kwartale zwykłemu sezonowemu zmniejszeniu, pozostając na poziomie zeszłorocznym.

Sytuacja w Polsce wykazuje dalej objawy ożywiania się działalności gospodarczej, które są tylko w małej mierze związane z sytuacją międzynarodową. Poprzez handel zagraniczny, t. j. przez umożliwienie zwiększenia eksportu, oddziaływały stosunki w gospodarce światowej w niewielu i to nie najważniejszych dziedzinach. Silną więc ekspansję wykazał przemysł tartaczny, głównie dzięki eksportowi, zwłaszcza na potrzeby zwiększonego ruchu budowlanego w Anglii. — Ostatnio rozpoczął się również wzrost w przemyśle szynkowym. Czynnikiem eksportu wy jednak był niewątpliwie zbyt słaby, aby stworzyć impuls dla powszechniejszego wzrostu obrotów. Natomiast momentem, który w szerokim zakresie przyczynił się do przyspieszenia wzrostu działalności inwestycyjnej i produkcji, była detezauryzacja, wzmagająca się pod wpływem załamania kursu wielu walut, z funtem, a zwłaszcza z dolarem na czele. Płynące stąd środki wzmocniły znacznie lokaty kapitałów w budownictwie, posłużyły do sfinansowania zapasów, wreszcie zaś poczęły oddziaływać na rynku pa pierwszych wartościowych, podnosząc kursy.

Ruch budowlany, jeśli idzie o budownictwo mieszkaniowe, wykazał zatrzymanie spadku już w końcu r. 1932. W drugiej połowie r. 1933 zaczęła występować tendencja wzrostu. Kwartał ubiegły, będący zresztą raczej okresem przygotowań do sezonu, zdaje się zapowiadać poziomem przewozów materiałów, uruchomieniem przemysłu mineralnego i t. p. znaczne zwiększenie budownictwa mieszkaniowego.

Zwiększanie zapasów, których stan podczas kryzysu, w wyniku ograniczenia kredytów, uległ silnemu obniżeniu,

mogło się zacząć dopiero z chwilą ustabilizowania się cen, co właśnie nastąpiło obecnie. Wskaźnik cen gotowych wyrobów przemysłowych był w końcu pierwszego kwartału r. b. o 1% wyższy niż na początku, w lutym zaś przejściowo nawet o 2%. Powiększenie składów odbyło się zwłaszcza we włókiennictwie i to w stosunkowo tak dużych rozmiarach, że prawdopodobnie spowoduje w dalszej części sezonu ograniczenie wytwórczości w tej gałęzi.

W każdym razie w obecnych warunkach produkcja może być powiększona ponad poziom zapotrzebowania ze strony ostatecznych konsumentów.

Produkcja przemysłowa nie wykazała wprawdzie w porównaniu z poprzednim kwartałem zwiększenia, utrzymanie jednak w całości osiągniętego wzrostu (12% ponad przeciętny poziom r. 1932) w okresie zimy, w czasie której ostatnio stale występował zaostroszony spadek sezonu, oznacza dalsze trwanie ruchu zwykłego. Ruch ten odbija się już wyraźnie na poziomie inwestycji maszynowych, które pod koniec ubiegłego i na początku bieżącego roku znacznie się zwiększyły.

Zwiększone uruchomienie przemysłu, pociągające za sobą wzrost zatrudnienia, umożliwiło stopniowe choć oczywiście

W Kownie

Przeciwko zwolennikom porozumienia.

RYGA 13. V. (tel. wł.). Miejscowa prasa niemiecka donosi z Kowna, że po ostatnim potępieniu przez „Lietuvos Aidas“ dyskusyj politycznych na temat stosunków z Polską, w prasie i opinii rządowej rozpoczął się wyraźny atak przeciwko tym, którzy w tych dyskusjach zajmowali stanowisko przychylnie szukaniu prób porozumienia z Polską. Szczególnie ostro są atakowani profesorowie Czepinskis i Paksztas, a pośrednio także redaktor Romer.

PARYŻ. (Pat). Po mowie Herriota na kongresie w Clermont-Ferrand uchwalono prawie jednogłośnie rezolucję aprobującą politykę Herriota i potępiającą kampanię uprawianą przeciwko niemu. Ministrom radykalnym wchodzącym w skład gabinetu Doumergue'a wyrażono uznanie i uchwalono kilka postulatów pod adresem rządu.

PARYŻ. (Pat). Kongres partii radykalnej postanowił jednogłośnie wykluczyć z partii niepożądane elementy, którymi są: deputowany Bonnaure, Garat, Bonaldi oraz byłych ministrów Renaulta, Alberta Dalimiera i Andrzeja Hessea. Dymisji deputowanego Prousta nie przyjęto do wiadomości, ale wykluczono go z partii,

Stronnictwo im. Kamili Pelletan

PARYŻ. (Pat). Przywódca opozycji Cudenet zrzekł się stanowiska wiceprezesa partii radykalnej i zwołał zebranie swoich zwolenników, na którym postanowiono założyć nowe stronnictwo pod nazwą partii radykalno-socjalistycznej im. Kamili Pelletan. Utworzono komitet, którego przewodniczącym jest Cudente.

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł nasz ukochany mąż i ojciec

ADWOKAT

BORYS ZILBERBACH

o czym zawiadamia pograżona w niepokiesionym smutku

RODZINA.

Ekspozycja odbędzie się dziś, dnia 14 maja o g. 2.30 z mieszkania przy ul. Wielkiej 19

Uroczystości polskie w Budapeszcie.

BUDAPESZT (Pat). Dziś przed południem odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy z płaskorzeźbą króla Jana III, umieszczonej na jednym z domów ul. Sobieskiego.

Dziś na placu Palfy, bogato udekorowanym sztandarami polskimi i węgierskimi, odbyła się podniosła uroczystość odsłonięcia pomnika gen. Bema.

Z inicjatywy krajowej „akcji katolickiej“ odbyła się w Budapeszcie akademja polsko-węgierska, na której prze-

jeszcze powolne zwiększanie się spożywania.

Na sytuacji rolnictwa poprawa odbija się jeszcze stosunkowo słabo. Stosunek cen artykułów sprzedawanych i nabywanych przez rolników, w przeciwieństwie do zeszłego roku nie poprawił się w końcu zimy, co było wywołane sytuacją rynku zbożowego i cyklicznym spadkiem cen trzody chlewnej, a w związku z tem także innych produktów hodowlanych. Pozatem zaś presję na ceny żywności wywierały dalej zjawiska deflacji — niżki płac, które trwały dalej choć w zmniejszonych rozmiarach.

Na rynku pieniężnym występowały dalej objawy ułynnienia. Wyplacalność wykazuje znaczną poprawę. Wchodzenie na rynek lokacyjny nowych kapitałów w związku z detezauryzacją spowodowało znaczną poprawę kursów pożyczek państwowych. Oprocentowanie kredytu długoterminowego, wynosząc obecnie 12 proc., wobec 15 — 16 proc. przed rokiem, zaczyna zbliżać się do poziomu umożliwiającego wnoszenie akcji emisyjnej.

Ogólnie sytuację określić można jako wchodzenie w fazę poprawy konjunkturalnej, której tempo zresztą w krajach takich jak Polska, przy braku większego dopływu kapitałów z granicy, musi być zawsze powolne.

„Lietuvos Aidas“ oświadcza, że podobnych ludzi należy okiełznać, aby zapobiec politycznej szkodzie dla Litwy.

„Związek Wyzwolenia Wilna“ opublikował oświadczenie, którego zakończenie brzmi jak następuje: „Mamy nadzieję, że nasza opinja publiczna pozostanie nadal jednolita w sprawie odzyskania Wilna i nie da się odwieść od tego celu pesymistom, którzy z pracą wileńską nie mają nic wspólnego“.

za jego wystąpienia na korzyść Stawiskiego. Większością głosów postanowiono nie wykluczać z partii b. podsekretarza stanu Hulina. Malvyemu zarzucono, że dał pierwszeństwo osobie bistej przyjaźni przed interesami partii. Większością głosów wypowiedziano się za pozostawieniu Malvyego w partii. Na tem Herriot zamknął obrady.

PARYŻ. (Pat). Były minister Dalimier po otrzymaniu wiadomości o wykluczeniu go z partii radykalnej, wystosował do prezesa Herriota list, w którym podkreśla, że poddaje się uchwałom partii i wyraża nadzieję że powróci do partii w chwili, gdy prawda będzie wyświełona.

Odwołanie posłów Estonji.

TALLINN (Pat). Rozporządzeniem prezydenta państwa zostali odwołani z zajmowanych stanowisk posłowie w Warszawie Pusta i poseł w Londynie Kallas. Według pogłosek minister Pusta otrzymał ma nowe stanowisko w MSZ.

Tydzień W. F. i P. W. rozpoczął się.

WARSZAWA (Pat). W niedzielę rozpoczął się tydzień wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego rewją sił na stadionie wojsk polskich, w obecności Prezydenta RP, ministrów Pierackiego, Waława Jędrzejewicza, marszałka Sejmu Świtalskiego i t. d. Po przybyciu p. Prezydenta wbiegło na boisko kilkanaście sztafet pieszych i kolarskich z różnych organizacyj WF., sportowych i P. W., które złożyły specjalny adres dla p. Prezydenta. Nast. pfk. Gilewicz zameldował defiladę p. Prezydentowi a na zakończenie zapalono na stadionie stos.

Pogrzeb szefa G. P. U.

MOSKWA (Pat). Dziś odbył się pogrzeb szefa GPU Wieńczysława Menżynskiego. Na placu zebrały się tłumy robotników, oddziały G.P.U. i czerwonej armji. Po przemówieniach urnę z prochami zmarłego przenieśli Stalin, Mołotow, Kaganowicz i Woroszyłow pod mur kremłowski, gdzie ją wmurowano.

Aresztowanie znanego aferzysty politycznego.

RYGA. (Pat). Policja lotewska aresztowała w pociągu jadącym z Berlina niejakiego Adama Erdmana vel Birze, znanego aferzystę politycznego i prowokatora. Jak podaje dziennik „Siedgnia“ Erdman brał udział w zabójstwie Niemca Mirbacha, generała Eichhorna oraz w kompromitacji Sawinkowa. Ponadto Erdman posadzony jest o kradzież brylantów, papierów wartościowych i pieniędzy należących do byłego ministra Rosji carskiej Sazonowa. Suma kradzieży obliczona jest przez żonę Sazonowa na 350.000 dolarów.

Kronika telegraficzna

— W WIEDNIU wczoraj późnym wieczorem wybuchła bomba w ogrodzie kawiarni Victoria na Schottenringu. Dwie osoby odniosły rany.

— W TURNIEJU SZACHOWYM w Katowicach o drużynowe mistrzostwo Polski zwyciężyła Warszawa, zdobywając ponownie puchar przechodni i osiągając 29 i pół punkta.

— MISTRZOSTWO ŚWIATA w strzelaniu do gołębi zdobył w rozgrywkach indywidualnych Węgier kpt. Papp.

Katastrofa na Wezerze.

BERLIN. (Pat). Z Bremerhafen donoszą, że w sobotę na Wezerze parowiec Albert Ballin zderzył się z holownikiem Merkury. Holownik przewrócił się i wkrótce potem zatonął. Uratowano 5 marynarzy i kapłana, a 8 osób zaatakowanych w kadłubie okrętu utonęło.

Depesza Zjazdu harcerskiego.

Wilno, dnia 12 maja 1934 r.

Zakończony przedwczoraj czternasty Zjazd Walny Z. H. P., obradujący w Wilnie, wysłał depeszę hołdowniczą do Dostojnego Protektora Z. H. P. Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Profesora Ignacego Mościckiego, treści następującej:

XIV Zjazd Walny Z. H. P. w Wilnie przesyła Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej Wysokiemu Protektorowi Związku wyrazy hołdu i zapewnienia, że pracą swoją wychowawczą wśród szerokiej rzeszy młodzieży pełni dla świetnej teraźniejszości i przyszłości Rzeczypospolitej.

Przewodniczący Zjazdu Kamiński

Do Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego:

XIV Zjazd Walny Z. H. P. obradujący w Wilnie, przesyła Panu Marszałkowi Twórcy sił duchowych narodu i Pierwszemu Protektorowi Harcerstwa wyrazy hołdu i zapewnienia, że Jego idea zawsze będzie drogowskazem Harcerstwa.

Do Jego Eminencji Ks. Kardynała Hłonda Prymasa Polski:

XIV Zjazd Walny Z. H. P. obradujący w Wilnie śle Jego Eminencji wyrazy czci i synowskiego oddania.

Pozatem Zjazd wysłał depesze do innych Protektorów Związku.

Żydowski Blok Mieszczański rozbity.

W piątek 11 b. m. wpłynęło do egzekutywy żydowskiego bloku wyborczego zawiadomienie, że Związek Kupców, jed- na z silniejszych organizacji gospodar- czych tworzących jądro bloku, wystę- puje z bloku wyborczego i pójdzie do wyborów oddzielnie z własną listą.

Wskutek nowowytworzonej sytuacji zostało natychmiast zwołane na sobotę wieczorem posiedzenie, w ten sposób zdekompletowanego, bloku wyborczego, na którym poddano dyskusji wytworzo- ną sytuację. W komentarzu do zawiado- mienia Związku Kupców oświadczył dr. Wygodzki, że przyczyną wystąpienia Związku Kupców było żądanie Związku

by Blok Mieszczański zobowiązał się po- pierać z kandydatów żydowskich na wi- ceprezydenta miasta jedynie prezesa Związku inż. Kawenokiego.

Związek Kupców jednakowoż kate- gorycznie temu przeczy, twierdząc, że żadnego takiego warunku ze strony Związku nie stawiano. Związek wystą- pił z bloku, gdyż nie uwzględniono jego postulatu podania przez poszczególne ugrupowania nazwisk kandydatów za- nim zostanie rozdzielona ilość miejsc dla poszczególnych ugrupowań.

Wobec wystąpienia Związku Kup- ców z bloku, wytworzyła się na ulicy ży- dowskiej następująca sytuacja. Do wal-

ki wyborczej staną dwa lub trzy bloki. 1. Blok Mieszczański do którego wejdą gdyby w międzyczasie nie zaszyły nowe niespodzianki, sjonisi, folkisi, Zwią- zek Rzemieślników, Związek Drobnych Kupców, Związek Kupców Drzewnych i Związek Kobiet, 2. Związek Kupców, który prawdopodobnie będzie się starał przeciągnąć na swoją stronę organizacje gospodarze i 3. Związek właścicieli nie- ruchomości wraz z „Agudą”, który jed- nak połączy się prawdopodobnie z jed- nym z poprzednio wymienionych blo- ków. Wszystkie organizacje przygoto- wują się do wyborów i przystąpiły do montowania aparatu technicznego.

Posiedzenie bloku wyborczego, po- mniejszonego o Związek Kupców odby-

ło się wczoraj w lokalu Gminy. Debato- wano sprawy ewentualnych koncesyj dla Związku właścicieli nieruchomości celem przyciągnięcia go do bloku.

Wczoraj wieczorem odbyło się w lo- kalu Związku Kupców wspólne posie- dzenie Rady Zarządu i przedstawicieli poszczególnych branż.

Rokowania pomiędzy „Bundem” a P. P. S. w sprawie stworzenia jednolite- go frontu robotniczego do wyborów do Rady Miejskiej nie doprowadziły dotąd do żadnego rezultatu. „Bund” wobec te- go pójdzie do wyborów samodzielnie.

Osobną listę wystawia też do wybo- rów sjonistyczno - socjalistyczna partja „Poalej - Sjon”.

Pełna tabela wygranych

w 6-m dniu ciągnięcia 4 klasy 29-ej Polskiej Loterii Klasowej

GŁÓWNE WYGRANE

I.
Zł. 10.000 na Nr.: 154478
Zł. 5.000 na N-ry: 2964 88626 110746
Zł. 2.000 na N-ry: 9405 9444 11539
13144 34443 41867 45868 47899 61269
66997 67329 70393 81082 91699 99106
107445 114796 129215 138850 158885
161725 167246
Zł. 1.000 na N-ry: 7665 14549 34976
35647 42085 45406 49508 57033 66316
69355 85388 88196 88971 89298 89325
90063 93933 95753 111756 116610
117304 133722 135959 136012 136646
136975 137815 140767 141876 147625
150446 159084 162763 167803

Zł. 20.000 na nr. 16381.
Zł. 10.000 na n-ry: 7973 12699 98560
132630.
Zł. 5.000 na n-ry: 21196 54879 96177
148996.
Zł. 2.000 na n-ry: 3358 12125 41784
64034 64859 66761 72758 98575 101481
116523 118171 127999 134905 132761
141086 143346 156094.
Zł. 1.000 na n-ry: 5361 8516 8890 13238
18089 22624 26316 35650 46421 63759
60949 64209 75035 79272 81444 85533
88661 90561 91589 94348 106877 140706
148666 155529 162827 160103

III-cie ciągnięcie

39 149 319 1184 323 468 3207 483
579 826 982 4214 380 628 5568 973
6254 7376 423 575 967 8259 404 52
684 787 9490 555
12065 51 356 657 970 11797 12006
158 343 424 517 723 84 844 13073 184
618 75 14225 448 846 18498 530 16017
17047 455 736 49 95 859 18174 447
57 844 19090 310 81 586 788 835
21010 298 649 724 807 79 22025 184
218 23181 258 24114 21 358 624 798
25016 566 26034 336 37 97 422 59 587
27251 82 329 28292 889 983 29004 565
842

30023 68 73 371 518 31323 544 816
32904 24 32 33889 93 34112 979 135125
637 744 36020 305 66 498 833 37229
596 649 36900 27 39045 489 687 822
40587 811 45 66 949 41360 418 541
708 42 55 42066 133 216 308 40 679
753 68 78 846 63 43027 182 302 93 587
44100 362 693 825 45042 789 865 46011
55 87 110 222 74 491 702 855 47209
587 773 48254 434 55 600 49075 165
308 13 82 588 751 801 946

50007 74 382 443 504 616 74 51040
82 162 365 829 52034 497 537 632 954
53119 308 54361 447 648 861 77 932
55034 367 803 67 56139 210 533 850
954 57170 92 614 936 58445 769 902
59184 94 212 551 98 810 58
60125 295 326 635 41 61381 479 548
833 62333 70 563 780 63018 248 507
708 824 99 948 64050 274 487 65075
80 160 303 790 66779 958 67269 362
641 823 68106 54 469 6911 225 510
70095 704 71063 96 165 394 524 600
46 802 72128 44 743 821 73330 593 943
74060 79 143 304 982 75350 61 68 854
64

76144 245 319 541 608 15 41 77078 482
502 643 78692 79124 200 317 412 707
98
80092 357 572 81438 569 82062 90 408
38 564 647 83102 208 748 84126 365 475
863 85067 248 339 924 86143 566 87047
138 332 761 88388 789 89019 85 669 715
90538 613 91020 443 978 92394 869
75 92296 306 635 94153 236 312 686 901
96714 93 97922 98237 496 920 99066 257
460 734

100172 101158 278 379 102348 657 865
103233 208 370 456 514 693 757 104038
139 90 272 84 523 886 924 105141 338
540 775 106927 28 107307 51 92 733
108619 109108 611 783 806
110341 85 671 111387 743 821 112037
51 157 284 829 113309 724 925 114072
187 795 969 115071 109 835 911 94
116736 983 117056 374 433 118057 333
51 734 817 119866 938
120161 635 73 907 121299 433 571 903
80 122071 120 219 85 346 123859 124458
98 657 78 768 950 125037 92 589 683
753 126335 407 25 94 520 32 58 937 45
127231 42 460 753 128865 924 129014
105266 390 411

130234 724 973 131067 273 589 685
132124 242 353 543 779 133555 748 898
134185 256 300 452 528 135071 387 745
966 136400 683 852 964 137095 434 88
540 74 790 868 960 138183 493 763
139040 272 344 544 875
140101 92 98 267 438 141511 729
142420 53 588 694 772 897 143276 464
511 936 144866 145610 703 831 73 146429
49 92 970 81 147246 461 68 566 659 958
148476 580 726 817 149049 107 814
150591 670 706 973 151485 618 39 885
152124 206 923 153045 401 37 684 779
154009 177 221 407 16 34 796 155141 297
676 735 814 156101 507 54 650 58 846
935 45 157359 649 809 158198 298 618
886 159210 341 476 612 14 21
160269 161780 162132 91 258 522 880
946 90 163223 809 164034 725 805 45
165004 302 437 784 166094 108 608 959
167106 873 168003 305 14 455 566
169153 214 31 328 571 710 966

15310 38 16178 485 771 802 17289 623
804 949 18193 217 70 505 684 19013 428
630 91 883
20083 265 360 90 633 80 810 21119
396 452 502 917 37 22031 138 402 44
540 23114 35 71 464 744 949 24430 641
71
25048 123 283 327 523 50 915 26056 88
244 87 487 27425 37 661 28125 221 654
703 55 849 9062 581 606 87 908 52
30098 166 340 750 31079 435 750 32133
349 444 49 33028 272 537 775 34048 64
169 775 896 35320 639 36086 130 37 530
607 65 759 68 907 19 88 37106 242 645
61 884 911 84
38127 288 315 423 550

40106 28 650 837 68 942 44065 351
81 847 85 997 43029 97 485 50 56 535
88 636 82 939 44097 148 345 633 908
45060 273 81 368 462 829 930 46004
310 894 47197 287 48146 49 264 86
352 615 90 778 841 922 25 66 49369
457

50203 517 634 700 13 857 929 51385
725 89 902 32134 288 95 342 800 53021
52 125 54 607 16 82 91 497 54006 105
225 988 55174 250 56 314 604 911 73
56194 95 251 706 89 901 57545 642 75
914 58083 207 362 59055 140 291 701
912 19

60066 168 87 585 768 903 29 61142
765 830 934 62033 155 72 236 579 693
804 19 80 913 63100 16 31 296 311 425
539 696 904 32 69007 18 191 231 41
425 514 674 772 65342 482 730 946 82
94 66561 68 821 53 987 67069 242 567
694 867 970 65070 233 308 24 37 93
533 442 65 69023 107 95 275 362 95
808 14 678 847
70423 45 942 74218 370 438 680 72042
23 161 222 394 421 60 73036 165 68
268 454 575 999 986 74009 57 679 969
78248 591 991
76142 221 61 97 746 77141 218 35 470
98 726 859 78005 79122 91 94 708 23 809
77 996

80015 649 890 921 81289 488 89 561
80 829 906 82382 90 665 947 63 83224
401 30 774 879 84131 50 385 740 35 80
85020 69 142 279 80 675 720 86153 434
35 699 872 998 87025 494 849 943 89116
89840
90130 301 430 56 616 91 748 87 854
914 91011 66 439 87 671 888 92029
93330 684 902 94837 76 95177 365 559
723 96198 331 93 97107 380 812 98096
110 382 494 548 74 747 910 99057 753
100037 161 401 642 104444 611 805
914 102502 90 607 77 713 972 103002
114 99 303 42 82 529 739 83 104341
105456 711 43 806 106043 83 94 134 347
465 817 30 92 107600 893 108234 664
884 109331 469 782 93
110089 146 253 487 688 96 867 111098
252 610 797 954 112048 356 484 880 837
97 986 113621 705 85 850 959
114137 460 115038 152 200 23 357
65 405 34 650 116755 842 69 918 22
67 96 117455 502 43 942 46 73 79
118041 824 969 119041 160 79 282
385 475 583 659 120168 279 403 10
500 734 97 886 121217 41 320 122348
574 619 123141 214 517 834 124342
125102 348 570 126066 91 94 230 81
382 534 93 926 75 84 127127 265 489
538 742 807 128018 67 114 67 486
507 709 837 129327 504 94 699 974
130064 296 752 90 131003 32 438 65
78 727 817 132026 88 145 396 509
642 709 133196 236 384 450 88 587
818 65 998 134065 244 615 816 972
135036 755 95 136215 376 492 522
643 703 943 99 137088 107 394 518
678 85 787 138021 109 62 852 938
139443 523 639 956

140146 484 141203 5 44 96 334
496 512 600 700 39 92 862 962 67
142027 118 52 329 410 773 934 76
143033 162 270 144259 679 904
145269 320 41 514 860 872 146073
334 659 771 840 946 147051 179 231
445 67 606 24 843 148132 609 11
784 149092 129 393 774 855 965
150071 151076 100 55 507 815 72
152196 344 759 153349 542 630 868 154233
75 435 501 955 155221 55 417 600 808
156071 532 929 47 157041 362 96 897 907
158322 560 79 642 89 894 159041 436 372
697 926 42 46
160146 227 58 66 466 561 161177 742
934 162198 282 163686 96 777 970 164146
728 165183 98 311 629 166075 87 29 803
991 167126 500 44 913 38 47 169036 528
42 704 80 835 60

STAWKI

I i II-gie ciągnięcie

119 285 338 51 621 875 1036 71 89
112 21 85 268 98 353 508 37 809 39
979 2165 214 74 90 315 436 73 93 554
736 807 46 996 3038 138 324 25 78 96
478 600 4057 353 443 506 70 630 709
895 5193 341 404 36 78 530 59 932
6102 10 228 488 658 749 900 83 85
7001 11 172 272 370 80 457 77 505 49
72 674 713 961 8009 126 88 218 381
581 877 943 9121 75 260 333 35 573
600 80 867 710 80

10088 347 59 749 916 11034 46 141
91 203 33 48 63 301 72 420 54 83 589
529 772 871 902 15 80 12042 152 242
82 412 82 511 16 34 678 719 826 13218
382 403 60 543 622 14026 99 479 87
589 686 914 24 15060 122 52 93 309
501 75 731 985 16037 50 82 397 473
814 17066 100 62 71 364 412 19 91
527 81 637 718 957 18064 128 507 92
796 19097 152 354 56 611 27 73 731
818 59

20143 67 283 322 25 38 679 879 921
28 21038 80 93 112 335 704 58 22246
92 768 875 923 23126 269 423 570 86
619 80 883 971 24055 535 678 876 78
900 25142 69 231 439 710 47 922 23 58
26247 527 804 979 27003 206 7 302 62
82 460 67 623 726 93 933 96 28056
447 53 352 78 472 515 750 86 809 77
945 29076 83 266 307 94 540 50 601
748 849 77

30272 333 524 647 762 91 812 86
31071 90 168 224 307 8 17 440 674
890 913 32035 71 90 370 577 680 957
33063 90 144 266 324 75 582 613 812
912 34127 273 414 46 688 850 987
35101 245 515 610 12 20 761 844 36030
50 229 37 335 405 664 99 728 931 37014
239 356 96 438 519 674 77 805 42 930
38010 64 147 94 230 80 759 60 815 993
99 39012 71 183 469 507 46 47 824 78
928 77

40018 132 68 335 476 517 71 690 91
750 815 44 41101 84 247 55 356 665
792 863 932 37 80 42040 162 204 494
679 932 43007 64 104 558 617 58 94
918 44272 372 469 531 635 750 986
45086 118 217 306 487 526 663 46194
227 52 609 751 860 47145 74 92 200
363 493 562 78 647 98 756 82 72 86
994 48034 64 85 105 201 2 55 335 41
80 431 609 75 719 869 87 49089 317
74 508 656 774 800 19 905 41

50045 239 521 732 90 821 928 51046
422 669 72 78 747 836 43 54 58 949 72
52141 55 256 351 438 93 521 633 75
712 22 52 883 912 92 94 53010 106 20
350 92 578 81 84 737 53 936 69 54107
33 85 421 51 580 652 75 86 936 55150
71 95 266 79 630 48 774 56459 92 550
79 631 749 803 25 983 57133 47 201
413 29 34 93 515 62 651 66 787 869
934 99 58082 221 409 86 645 790 810
42 928 59032 280 419 565 623 92 736
820 95 942

60128 58 318 85 431 564 718 999
61180 236 332 49 570 647 59 923 62095
131 380 98 874 985 63053 107 9 244
655 708 72 857 83 903 64046 102 86
204 73 436 631 81 896 925 82 65077
171 90 242 315 564 706 827 921 22 95
66098 194 360 638 78 706 16 27 41
65 804 37 926 71 67112 29 88 92 210
406 9 23 583 753 844 47 68067 125
266 318 577 770 844 82 69198 201 99
392

Z FRONTU LEGJONU MŁODYCH

POD REDAKCJA EMANUELA SIDORKIEWICZA

Tragikomedja polskiego nacjonalizmu

Gdy się przemierza myślą historję Polski, należy stwierdzić, że jedną z bar dzo wielkich bolączek historycznych na rodu polskiego było to, że nie był on zdolny do wytworzenia trwałych i moc nych tendencji twórczo pojętego nacjo nalizmu.

W przeciwieństwie do innych państw Europy, nasz nacjonalizm był wyrazem ciemnoty, miernoty, — udziałem naj bardziej passywnych elementów nara du, zdeprawowanych i nieodpowiedzial nych, a często wręcz nikczemnych i zdra dzieckich. I jeżeli istnieją tragikomedje, zakreślone w historii tego, czy innego narodu na wielką skalę, zawierające w sobie cały ogrom nieporozumienia myln ych odczuwań i rozumień, — to jedną z nich będzie utrzymanie się na powierz chni życia politycznego Polski t. zw. pra wicowych stronnictw.

Dzisiaj ta tragikomedja nabiera wy razu o tyle bardziej poważnego i istot nego, że dzieje się ona właśnie dzisiaj, po tragicznych latach doświadczeń dzie jowych, gdy wszystkie siły powinniśmy skupić w kierunku budowy i rozwoju odzyskanej państwowości. Państwowość zaś to oprócz musimy o pełnię odpowie dzialności, o maksimum siły i energii, aby wytworzyć w Polsce ów najniezbę dniejszy element: — dumę narodową. — element, który zadecyduje o sile i potę dzie Polski.

— Cóż to jest owa dumę narodowa?

Naród o wielkich ambicjach, o ile nie są one jedynie odruchami, wytworzona mi łatwo w świątecznej atmosferze na strojów i równie łatwo ginąciami, naród taki posiada to, o czym się mówi z powa gą i największym uznaniem wśród oby cych, co jest otaczane czcią i co staje się prywatnym honorem człowieka, na leżącego do tego narodu, — dumę naro dową. — Tworzy ją poczucie swoich własnych wartości wewnętrzna świadomość siły, kolosalnej siły, która zdolna jest przeciwstawić się najpotężniejszym atakom, która zdolna jest wywalczyć dla tegoż narodu niezmordowanie i kon sekwentnie — coraz to większe triumfy.

Jeżeli na początku stwierdziliśmy, że Polska na swym historycznym szlaku rozwoju nie było w stanie wytworzyć potężnych prawdziwych prądów nacjo nalistycznych, — to działo się tak właś nie dlatego, że w elementach psychiki Polaka brakowało miejsca na ową naj świętszą godność narodową. Do świadomości ogółu nie dochodziła obraza i po niewieranie tej godności przez obcych, lub nawet przez samych siebie.

Mamy wprawdzie przykłady potęż nych, sporadycznych, odruchów silnych indywidualności, lub grup za niemi sto jących, a jednak dopiero dzisiaj, w odro dzonej Polsce możemy mówić o tenden cjach masowych w tym kierunku, dopi ro dzisiaj, gdy na czele stanął Człowiek będący symbolem tego, co się powinno nazywać polskim nacjonalizmem.

Jeśli przez ofiarę i czyn Piłsudskie go, Polska zdała egzamin, po raz wtóry go zdała, stawiając Go dzisiaj na czele, jako jedynego Kierownika i Wodza. Ma sy narodu polskiego w przełomowym dla nich okresie odbudowy, tak ciężko i pracowicie odzyskanej państwowości, masy zrozumiały — wiedzione potęż nym instynktem — komu powierzyć wła dzę i odpowiedzialność za przyszłe losy Polski.

Wielkie czyny i potężne indywidual ności otaczamy bardzo łatwo legendą, bardzo jednak trudno stają się one u nas źródłem realnych odczuwań rzeczywisto ści, oceny sytuacji i wytyczenia konkre tnych planów na przyszłość. Gdyby było inaczej — uniknęlibyśmy jako naród, niejednego błędu, nie okrylibyśmy się hańbą półtorawiekowej niewoli i nie pozwolilibyśmy, aby na organizmie Pol ski pasyryzowały elementa nieodpowie-

dzialne o najgorszych i zgubnych trady cjach, jak to miało miejsce już Niepodle głej Polsce, w odniesieniu do stornictw dzisiejszej t. zw. opozycji.

Opozycji zresztą nie możemy u nas traktować normalnie, jako wyniku pe wnego układu sił politycznych, który po winien istnieć w każdym narodzie i w każdym państwie. Stosunek nasz w tym względzie powinien się ułożyć w płasz czynnie poglądu na przeznaczenie dzie jowe Polski w przyszłości i na doświad czeniach Jej w przeszłości. Płaszczyzna ta jest jasna i wyraźna. **Ten, który nie wychodzi w swoim planie budowy przy szłej, wielkiej i potężnej Polski z trady cji czynu legionowego, ten, który na**

Ideologję Legionu Młodych Nauczycielstwo pragnie uznać jako jedynie mu odpowiadającą.

Ustosunkowanie się Okręgowego Zjazdu Nauczycielstwa w Wilnie do ideologii L. M. jest jeszcze jednym dowodem jej zwycięskiego pochod.

Coraz szersze kręgi, zatacza idea L. M. obejmująca w orbite swych wpływów szerokie warstwy społeczne. Wśród których decydują cą rolę odegra nauczyciel, przedewszystkiem jako wychowawca młodego pokolenia, oraz jako czyn wychowawca młodego pokolenia, oraz jako nik inteligencji tak predysponowany do kie rowania mało uświadomionymi warstwami spo łecznymi, wśród których pracuje.

Do wyżej wydanego sądu o przewi dzianej roli nauczyciela w młodole gionowym ruchu społecznym, upoważnia nas zdecydowanie przychylnie stanowisko nauczycielstwa do ideologii L. M. często przechodzą ce w entuzjazm. To stanowisko odnośnie ideologii L. M. zmanifestował również w iWnie Okręgowy Zjazd Nauczycielstwa, który się odbył w dniach 4 i 5 maja. Na otwarciu Zja zdu L. M. reprezentował leg. Jan Duchnowski, który w swem przemówieniu powitalnym wskazał na więź ideową istniejącą pomiędzy L. M. — Związkiem Pracy dla Państwa, a Związkiem Nauczycielstwa. Więź ta przejawia się przede wszystkim w realizacyjnej pracy dla Państwa w dziedzinie zawodowej i społecznej oraz za patrywaniach na niektóre zagadnienia życia społecznego i religijnego. To ostatnie właśnie było powodem do zagrożenia kłątą przez E piskopat Polski przed kilku laty nauczycielstwu a przed niespełna kilku miesiącami L. M. Prze mówienie to było przyjęte przez nauczycielstwo z entuzjazmem. Również sprawozdania prasowe podkreślały to zrozumienie przez L. M. roli nauczyciela i wartość jego pracy i poświęcenia.

Bagno żyrardowskie.

(Z procesu Halny Kraheńskiej kontra red. Ziellna).

Do otaczającego sprawę żyrardowską lań cucha procesów przybyło nowe ogniwo. Pro ces H. Kraheńskiej przeciw red. Ziellnie, znów przypominał opini publiczną o żyrardowskim bagnie. Koehler, Waśkiewicz, wyzysk, o któ rym szeptało się po cichu, wreszcie strzał.

Tragedja zasłużonego obywatela, ofiary Żyradowa. I znowu usłyszeliśmy całą litanję wyzysku stosowanego przez Dyrekcję Fabryki Przed sądem zeznają Inspektorowie Pracy. Mówią o zatrudnieniu nietletnich, t. zw. od mładzianiu załóg fabrycznych, o placeniu robo tnikom 2 zł. 60 gr. tygodniowo, nieubezpie czaniu pracowników i tak dalej, dalej snuje się ponury obraz.

Oto metody kapitalu francuskiego. Nie można się oprzeć wrażeniu, że takie metody stosuje się we francuskich koloniach, że tak samo jak kolonie potraktowano Żyrardów: wy eksploatować do ostatka wycisnąć, wywieźć jak najwięcej pieniędzy i... poszukać nowego tere nu działania, nowego terenu ekspansji.

Na szczęście ten system nie wszędzie się udaje. W każdym razie to wszystko co działo się dotychczas w Żyrardowie, to typowa rabu kowa gospodarka.

I tym razem nie widzieliśmy nasady są dowej tych prawdziwych naprawę ukrytych przestępstw. Znowu pionki, wykonawcy, sługi kapitalu.

A więc ów sławny w całej Polsce dyr. Waśkiewicz, który z całym spokojem oświad czył sądowi, że wyzysk w Żyrardowie jest wy tworem bujnej fantazji inspektorów pracy. Po zatem nowa postać: red. „Szczególnego pisma, które dziwnym przypadkiem nazywa się „Praw da (słowa prokuratora) — niejaki Paweł Ziell na. O tym rycerzu i obrońcy kapitalu, który na kłamliwych łamach „Prawdy“ kruszył ko pję w sprawie Żyrardowskiej — sporo kompro mitujących danych (iluzne nadużycia) podało „Państwo Pracy“.

Cała galerja mniej lub więcej podejrze-

sztandaże swojego planu nie wypisał imienia Piłsudskiego, powinien być uwa żany za zdrajcę interesów Polski.

Trzeba tu zrobić zastrzeżenie o wiel kiej doniosłości, by ta tradycja i to imię nie było w sposób oszukańczy używana, jako „firma“ dla grup, lub grupki, któ re w swoich programach, będących wy razem konjunkturalnych interesów i o portunistycznych metod, hańbiłyby tę tradycję i to imię.

Takie grupy i grupki są tak samo zdrajcami interesów Polski, dla nich bo wiem czyn legionowy nie jest dowodem najlepiej pojętego nacjonalizmu, a imię Marszałka Piłsudskiego nie jest tego nac jonalizmu symbolem.

Po za tem podczas Zjazdu dwa razy w czasie dyskusji na plenum wysuwano wnioski dekl arujące przychylnie stanowisko dla L. M. jed nakże przewodniczący Zjazdu poseł Dobosz, u chylił oba wnioski nie dopuszczając do ich przegłosowania, motywując swoje stanowisko, brakiem decyzji Zarządu Głównego. Wprawdzie czasami wygodniej jest tworzyć opinie zgó ry lecz metoda podobna jest co najmniej nie de mokratyczna i może bardzo łatwo doprowadzić do pewnych kolizyj pomiędzy nie zupełnie rów nowartościowymi opiniami „gó“ i „dołó“.

W przemówieniach nauczycielstwo wysu wało, pod adresem Zarządu Głównego i Okrę gowego zarzuty nie informowania go o L. M. jako organizacji społecznej walczącej o prawa ludzi pracy, a więc organizacji z natury predysponowanej do obrony również interesów nauczyciela, co w rzeczywistości miało miejsce. Kilkakrotnie bowiem „Państwo Pracy“ organ L. M. wskazywał na krzywdzące stanowisko nowej ustawy uposażeniowej wobec nauczycie la. Te i podobne stanowiska mówców znalazły całkowite uznanie zebranych, co świadczy o wzajemnym zrozumieniu się i możliwościach współpracy na przyszłość.

Kolosalne powodzenie na Zjeździe miał tygodnik L. M. „Państwo Pracy“ którego roz sprzedano z górą 200 egzemplarzy. Jest to naj lepszy dowód zainteresowania się nauczyciel stwa L. M. Również zgłaszało się cały szereg osób, przebywających na Zjeździe, do L. M. z prośbą o udzielenie bliższych informacji o organizacji, deklarując swe przystąpienie do pracy w L. M.

Całkowite zwycięstwo idei młodolegionowej wśród nauczycielstwa jest jedynie kwestją do brego jej zrozumienia.

nych typów dopełnia ponurego obrazu stosu ków żyrardowskich.

Bagno, lepkie bagno, które należy najna jszybciej osuszyć.

Bo — jak pisał St. Witkiewicz — „Na ba gnach nie można budować“.

Z PRASY.

Pismo narodowo-radykalne.

Przez ciekawość przejrzałem jeden z osta tnych numerów „Sztafety“ pisma narodowo-ra dykalnego najgłupszego pisma pod słońcem, przesiąkniętego samochwaństwem i autorekla mą, z wymownymi hasłami „Młodzi czuwajcie!“ dzień zwycięstwa nadchodzi! Na pierwszej stro nie, artykuł pułkownika (i oni mają pułkowni ków) oczywiście w stanie spoczynku, bo czyż by mógł służyć w armji czynnej polskiej, do wódca wynoszący pod niebiosa Hitlera. Znany z historii polskiej wielu generałów wielbiących Napoleona i oddanych mu, ale gdy przyszło wła poleon był wielkim wodzem — a Chłopiński je snego kraju bronić to się zlekli. Oczywiście Na go wielbicielem. Otóż autor powiada:

„Wojsko to my! wszyscy! cały naród mło dzi w pierwszym szeregu! Musimy być narodem żołnierzy! Nasze położenie geograficzne tego wymaga! Oto radykalny pogląd narodowy!“

I to właśnie ma być to „novum“, o którym nikt w Polsce nie słyszał ani armja zawodowa ani rezerwowa. Polskę do czasu powstania ru chu narodowo-radykalnego (1934 r.) miało bronić pospolite ruszenie i wojska zaciężne, a teraz dopiero cały naród, na czele z ruchem młodo-radykalnym. Autor widocznie zdawał sobie sprawę, że jak na psychikę endecką ne gatywnie ustosunkowującą się do zagadnień wojskowości, dyscypliny i karności — pogląd taki jest rzeczywiście radykalnym — bo dla nas te sprawy nie ulegają żadnej wątpliwości i realizuje się już od 1914 roku.

Za rszkę szpałt tego pisma mówią same tytuły: „Żydzi mobilizują się“, „Żydzi a sana cja“, „Walka z żydostwem w dawnej Polsce“, „Żydzi boją się“. Szczególnie uderza ostatni tytuł: Żydzi boją się oczywiście kogo jak nie „gotującego się do skoku polskiego hitleryzmu“ gdyż „Nerwy nie wytrzymały“ słowem Żydów oblać strach, wobec tak stanowczej postawy polskich rasistów.

I jakby na dobitkę rozstek logiczności swe go rozumowania przytaczają dowody history czne o pogromach żydowskich w Polsce. Wido cznie te pogromy miały skutkowały skoro ma my tytuł starozakonnych w Polsce. I co gor sza podkpiwają sobie z domorosłych nacjona listów.

Każdy przecież rozumie, że słomiany za pał i inscenizowanie „ad hoc“ awantur ulicz nych z tużeniem szyb, za które później ma gistrat płaci — jest szopką o posmaku andru sowskim.

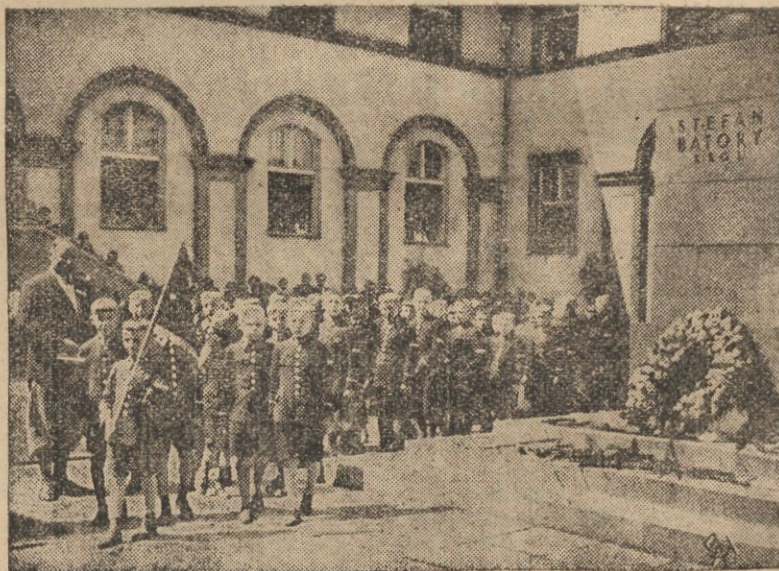
Cmsl.

Inauguracja Komórki Zawodo wej Nauczycielskiej w Legionie Młodych w Wilnie.

Dnia 5 maja b. r. odbyła się inauguracy jna komórki zawodowej nauczycielskiej przy L. M. Przy obecności Kuratora Okręgu Szkolnego Wi leńskiego p. Kazimierza Szelańskiego oraz Naczelnika Szkół Powszechnych p. Jana Czy stowskiego zgali zebranie Komendant Okr. L. M. Henryk Karaś witając zebranych gości poczem zabrał głos pan Kurator Szelański, który w serdecznych słowach wskazał na szczy tne hasła L. M. na jego łączność ze starszym pokoleniem oraz ideową wspólność z Wodzem Narodu wypuklającą się w bezinteresowności i poświęceniu dla sprawy ogólnie państwowej w końcu p. Kurator życzył nowo powstałej ko mórce jak najlepszego rozwoju. Następnie wy głosili referaty leg. Jan Duchnowski pod ty tułem „Komórki Zawodowej“ i leg. Osuchowski Zygmunt p. t. „Legjonista Nauczyciel“.

Komórka nauczycielska przy L. M. liczy z górą 40 legionistów.

Wileńska orkiestra szkolna w Warszawie

Przybyła do Warszawy orkiestra gimnaz jum im. Tomasza Zana w Wilnie, złożona z 60 wychowanków gimnazjum w wieku od lat 8 do 10. W ubiegły piątek odbył się na terenie gimnazjum im. Batoro w Warszawie popis tej orkiestry dla młodzieży szkół warszawskich.

Przy tej okazji orkiestra gimnazjum wileńskie go złożyła wieniec u stóp pomnika Batoro na dziedzińcu szkolnym. Na zdjęciu — defila da orkiestry gimnazjum wileńskiego na dzie dzińcu Szkoły im. Batoro.

KURJER SPORTOWY

Przed Challangem tegorocznym.

Tegoroczne zawody Challenge zostały powierzone do zorganizowania Polsce.

Obecnie trwają przygotowania techniczne do zawodów które nazwane mogą być olimpiadą lotniczą Europy.

W Challangu biorą udział tylko państwa Europy, a dotychczas zgłosiło się już 41 zawodników reprezentujących: Francję, Niemcy, Włochy, Czechosłowację i Polskę. Brak Anglii, Szwajcarii i państw Skandynawskich. Może jednak dojdą zgłoszenia tych państw w drugim terminie, który minie 15 czerwca. W każdym bądź razie ilość 40 zawodników jest rekordowa jak na dzisiejsze kryzysowe czasy.

Zasadniczym celem Challangu jest pobudzenie konstruktorów do szeregu udoskonaleń. W czasie zawodów widać bowiem najlepiej wszystkie braki techniczne, które rzucają się w oczy zdolnym konstruktorom, stale pracującym w laboratorjach technicznych. Nic też dziwnego, że notujemy ciągle postęp techniki samolotowej.

Bardzo poważną zmianą regulaminu wprowadzoną jest w tym roku przez ograniczenie udziału samolotów pierwszej kategorii, to znaczy, że załoga składać się może nie z dwóch osób jak poprzednio, a tylko z jednej.

Drugim poważnym urozmaicheniem jest wydłużenie trasy, która wynosi w prostej linii 9.500 km. Trasa biegnie przez Niemcy, Francję, Hiszpanję, Afrykę, Włochy, Czechosłowację i oczywiście

przez Polskę, mając swój start i meta w Warszawie.

Właściwe zawody rozpoczną się 29 sierpnia próbami technicznymi, które zajmą pierwszych 10 dni.

Lot rozpocznie się 8 września. a Zawodnicy w Wilnie będą 11 września koło g. 11 rano.

Challenge tegoroczny budzi ogromne zainteresowanie. O zawodach pisze cała prasa Europy.

Organizatorzy mają nadzwyczaj trudne zadanie do rozwiązania. Kierownik Challangu płk. Kwieciński odwiedził już wszystkie bez wyjątku lotniska Challenge.

Zapytany przez nas o polskich zawodników płk. Kwieciński nie może jeszcze dokładnie powiedzieć kto ostatecznie będzie reprezentował Aeroklub Rzeczypospolitej. Zawodników jest sporo, ale czy potrafią obronić zdobytego przez s. p. Żwirkę pucharu, to wielki znak zapytania.

Challenge mieć będzie dla Polski ogromne znaczenie propagandowe, gdyż do Warszawy zjadą dziennikarze i inżynierowie z całego świata, by naocznie przyjrzeć się gigantycznym zawodom.

Puchar Challangu

W tydzień po Challangu odbędą się w Polsce wielkie zawody balonów które przelatywać będą również przez Wilno. Poza to dodać jeszcze trzeba, że za tydzień na Porubanku mieć będziemy II Lot Północno-Wschodniej Polski, który dla Wilna będzie również nie lada atrakcją.

W. K. S. zwyciężył w biegu ogrodowym.

Kazimierski (K. P. W. Ognisko) najlepszym biegaczem

Wczorajszy bieg ogrodowy był dalszym etapem sportu lekkoatletycznego. Pięknym bilansem pracy propagandowej było masowe zgłoszenie się zawodników, którzy w ilości 110 stanęli na starcie trasy 2.700 mtr.

Bieg ogrodowy zgromadził na starcie zawodników prowincjonalnych, co jest dowodem zainteresowania się sportem naszych pobliskich miejscowości. Tutaj musimy z uznaniem podkreślić wysiłek KPW z Lidy, który przysłał do Wilna pełny zespół biegaczy. Ognisko KPW reprezentowane było również z Ignalina przez Mościbrodzkiego, który stał się postrachem wszystkich biegaczy wileńskich, a groźnym rywalem Kazimierskiego. Ten ostatni zawdzięczając, że dystans był stosunkowo krótki, potrafił odnieść piękne zwycięstwo nad biegaczem który w Warszawie na 400 startujących przebiegł jako 10.

Pierwszy taśmę w dobrej formie przerwał

Kazimierski z Ogniska K. P. W., udowadniając, że jest najlepszym biegaczem nie tylko Wilna, ale również i ziem północno-wschodnich. Drugi nadbiegł Mościbrodzki ze Strzelca, a za nim Trocki z Ogniska i Bobowicz (SMP).

Po dwóch prawie godzinach komisja sędziowska ogłosiła następujące wyniki: 1) Kazimierski Ognisko KPW. 6 m. 34,4 sek. 2) Mościbrodzki Strzelec 6.38,5. 3) Trocki Ognisko KPW. 4) Bobowicz SMP. 5) Lafer WKS. 6) Kulkowski Sokół 7) Jurkowski Bronisław AZS. 8) Zajewski Ognisko KPW. 9) Kochanowski WKS 10) Bębnowski Sokół.

W punktacji ogólnej o puchar przechodni red. Słowa pierwsze miejsce przyznano WKS 67 pkt. 2) Ognisko KPW 85 pkt. 3) AZS 128 pkt. 4) Sokół 135 pkt. 5) Strzelec 6) SMP 7) Zw. Pr. Ob. Kob. Bursy 8) PPW 9) KPW Lida.

Por. Zagórnemu za przeprowadzenie techniczne zawodów należą się słowa uznania.

Vektor zwyciężył w zawodach strzeleckich.

W międzyklubowych zawodach strzeleckich zorganizowanych przez „Sokół“ uzyskano następujące wyniki:

W punktacji drużynowej pierwsze miejsce zajął zespół P. Szk. Technicznej Vektor 1348 pkt. (Aleksandrowicz, Siniewicz, Kucza, Łabaszewicz i Kuczyński) 2) Strzelec 1344 pkt. 3) PKS 1344 pkt. 4) KPW 1310 pkt. i 5) Sokół 1308 pkt. Z wyników tych widać od razu wysoki poziom zawodów i rywalizację poszczególnych zespołów między sobą. W konkurencji drużynowej udział brało 13 drużyn. Miejsce zajął zespół KS Rodziny Wojskowej

W punktacji drużynowej pań pierwsze 1293 pkt. (Reissowa, Lewkowiczowa, Pfeifferowa Mazurkiewiczowa i Malcowa) drugie miejsce Przysposobienie Wojskowe Kobiet 1107 pkt.

Indywidualnie wśród pań najwięcej punktów zdobyła p. Kierszińska Strzelec 275 pkt. 2) Re-

issowa 267 pkt. 3) Kontrymowiczówna 267 pkt. 4) Malcowa 262 pkt.

Wśród panów piękny sukces odniósł znany sportsmen Jagoda z P. W. Wilno 2 osiągając wynik 263 pkt. Jagoda pokonał o jeden punkt mistrza Wilna Dereckiego z PKS, który wybił 282 pkt., trzecie miejsce zajął Aleksandrowicz Vektor również 282 pkt.

Rozdanie nagród odbędzie się w dniu 27 maja o czym organizatorzy jeszcze dodatkowo powiadomią zainteresowanych strzelców. Nagrody ofiarowane mają być wystawione do oglądania w jednym z okien sklepowych przy ul. A. Mickiewicza.

Ruch — Legja 2:2.

Piłkarze Ruchu grając wczoraj z Legją uzyskali wynik remisowy 2:2.

Garbarnia pokonała Warszawiankę 4:0.

L. K. S. wygrał z Polonią 1:0.

Podgórze zremisowało ze Strzelcem 0:0.

Obecnie prowadzi w punktacji Garbarnia przed Ruchem.

W Leodjum Pogoń lwowska przegrała 1:0 z reprezentacją Geligji.

A.Z.S.—Berliner Sport Club 73:61.

Mecz lekkoatletyczny między Warszawskim A.Z.S. a Berliner Sport Club zakończył się zwycięstwem Niemców 73:61.

110 mtr. Landwald (N.) 16 sek., 5.000 mtr. Goehrt (N.) 15.468, dysk Reyman (N.) 44.03. 400 mtr. Poeschke (N.) 51,3 sek., wdal Plawczyk (P) 685 ent., tyla Plawczyk 350 ent., sztafeta olimpijska 1) AZS 3.26, 6 sek., 2) BSC. 3.30,2.

Mecz kolnicy Poznań—Łódź zakończył się zwycięstwem Poznania 64:54.

Admira wiedeńska chce grać w Warszawie.

Znana piłkarska drużyna wiedeńska, Admira, która przed dwoma dniami zdobyła puchar Austrii, nadesłała propozycję rozegrania w Warszawie dwóch meczów, w dniach 2 i 3 czerwca br.

Warsz. Okr. Związek P. N. na propozycję tę odpowiedział odmownie, gdyż podane przez wiedeńczyków terminy zajęte są terminami ligowymi i z tej racji skompletowanie zespołu na mecz z Admirą natrafiłoby na poważne trudności.

Z wody na wodę po Wileńszczyźnie.

Pod tym tytułem Referat Radja Wileńskiego ogłosił ciekawy konkurs kajakowy na wycieczkę wodną szlakiem rzek i jezior wileńszczyzny.

Warunki konkursu zachęcają kandydatów do licznych, a cennych nagród do opisaniaswych wrażeń i przygód z wycieczki, która powinna trwać najmniej 4 dni. Praca powinna wynosić nie więcej jak 5 stron maszynopisu.

Termin składania prac upływa 1 listopada. Wszystkie prace rozpatrywane będą przez specjalnie wyłoniony komitet honorowy, do którego zostaną zaproszeni przedstawiciele Zw. Literatów, dziennikarzy sportowych, kuratorium szkolnego i WiKi K. T. W.

Konkurs ma wielkie znaczenie propagandowe, gdyż lepsze prace zostaną odczytane przed mikrofonem radiostacji wileńskiej.

Pierwszeństwo mieć będą oczywiście prace napisane poprawnym, a dowcipno-sportowym językiem z uwzględnieniem wartości sportowej wycieczki.

Pożądanym jest by poszczególna praca zaopatrzona była mapką przewiozowanej trasy i zdjęciami fotograficznymi.

Udział w konkursie „z wody na wody po Wileńszczyźnie“ brać mogą wszyscy sportowcy.

Tenis na kortach prawników.

Zarząd Sekcji Tenisowej Klubu Prawników zawiadamia, że w celu udostępnienia korzystania gościom i sympatykom Klubu z nowo-zbudowanych kortów tenisowych —ustalone zostały godziny od 10-ej do 2-ej za wyjątkiem świąt, w których dopuszczalne są zapisy godzin przez osoby nie będące członkami Sekcji tenisowej.

Przy zapisie godzin obowiązują powołanie się na jednego z członków klubu jako na wprowadzającego. Oplata za godzinę wynosi 1 zł.

STRZELCY MASZERUJĄ

Doroczny Zjazd Zw. Strzeleckiego pow. Wilno — Troki.

Niedawno odbył się Powiatowy Zjazd Delegatów Zw. Strzeleckiego, pow. wileńsko-trockiego. Zapadło sporo dość ważnych uchwał, decydujących o pchnięciu organizacji na nowy etap pracy.

Na zjazd przybyło 66 delegatów z oddziałów męskich i żeńskich, oraz sporo gości, wśród których był ppłk. dypl. K. Florek, kierownik Okręgowego Urzędu Wych. Fiz. przy DOK III, oraz przedstawiciele władz.

Z ramienia podokręgu Zw. Strzel. brał udział w obradach ppłk. E. Dobaczewski, prezes Zarz. Podokr., kpt. König —komendant Podokr. W., ob. J. Oberleitner, pozbawiony przedstawiciel p. starosty pow. wil.-trock., inspektor szkolny obw. wil. —p. W. Ziemacki i wiele innych osób, żywo interesujących się ruchem strzeleckim w powiecie. Zjazdowi przewodniczył gen. w st. spocz. M. Osikowski.

Na stole, na wniosek ob. N. T. — Pokrzewińskiego, uczczono pamięć zmarłego niedawno bojownika o niepodległość Polski i przyjaciele młodzieży strzeleckiej s. p. Adama Skwarczyńskiego — przez powstanie i chwilę milczenia.

Wygłoszono 2 referaty: „Bieżące zagadnienia w pracy społeczno-oświatowej Zw. Strzeleckiego“ — ob. E. Aluchny i „Przysposobienie rolnicze w Zw. Strzel.“ — ob. Wasilewskiego, agronoma powiatowego.

Dokonano wyboru nowego Zarządu Powiatowego, i Komisji Rewizyjnej, do których weszli ob. ob.: N. Trzaska-Pokrzewiński — prezes, Barbuski Józef, — nacz. 5-go U. Sk. — vice prezes, nadkom. P. P. Budochowski Konrad, Byczkowski Józef, z-ca inspekt. samorz. pow. wil.-trock., Aluchno Edward, insp. ośw.

Odparcie anonimowej napaści.

Komenda Podokręgu Z. S. w Wilnie otrzymała z Kiemy Panieńskiej wycinek z „Dziennika Wileńskiego“ z dnia 26 kwietnia b. r., w którym bezimienny autor, podpisany kryptonimem „Przechodzień“ atakuje również niewymienioną organizację, pod którą łatwo jednak do myśleć się miejscowego oddziału Z. S. Przechodzień zarzuca Związkowi Strzeleckiemu tendencyjne rozbijanie SMP, i to za pomocą przynęcania młodzieży wódką. Oskarżenie ciężkie, które stanowczo odpiera nauczycielka szkoły w Kie nie, pani Zofja Stankiewiczówna. Pisz ona:

S. M. P. na terenie Kiemy Panieńskiej nie istnieje właściwie, gdyż nie daje o sobie znaku życia. Żadna robota przysposobienia wojskowego nie jest prowadzona, członkowie S. M. P. zbierają się przygodnie i dorywczo, żadnej planowej pracy obywatelskiej nęma. Przeciwnie oddział Z. S. posiada świetlicę zaopatrzoną w

pozaszk., Wojnar Wincent., z-ca insp. szk., Wasilewski Stefan, agronom powiat. Dubrownówna, Szelking Adam, okr. sędzia śl.

Komisja Rewizyjna — członkowie:

Dr. Fekecz St. lekarz pow. Wil.- Tr., Rajkowski urzędnik Dyr. K. P., Inż. Daszewski Wł. Kom. Ochrony Lasów pow. wil.-tr.,

Zastępcy członków:

Rzepliński Józef, vice-burmistrz N.-Wilejki, Do-

rożyński K., nacz. Urz. Pocz.-Telegr.

Sprawozdanie prezesa Zarz. Pow. i przedst. Zarz. Zw. Strz. w gminach, wykazały, znaczny rozwój Związku na terenie powiatu. Z 12 oddziałów i 150 czł., w r. 1928—29—organizacja wzrosła do 52 oddz. i 1500 aź.!

Szybko powiększa również ilość żeńskich drużyn Z. S.

Rozwój jest nie tylko ilościowy ale i jakościowy. Wznaga się praca we wszystkich działach Związku, jak wych. fiz. i przysp. wojskowego, wychowanie obywatelskie, oraz przysposobienie rolnicze. Drobne usterki i trudności są pokonywane z powodzeniem.

Ochodzącemu na inne stanowisko, dotychczasowemu komendantowi pow., J. Fijałkowskiemu, Zjazd złożył serdeczne podziękowanie za jego gorliwą i owocną pracę w organizacji.

Uchwalono podziękowanie nauczycielstwu publicznych szkół powszechnych za intensywną współpracę ze zw. Strzeleckim w dziedzinie wychowania obywatelskiego.

Na tem zjazd zakończono, poczem po starcie pieśni bojowej „Hej strzelcy wraz“, delegaci rozjechali się na powiat z nowym zasobem wytycznych i energii do pracy.

Sprawozdanie p. Zofji Stankiewiczówny jest dość wymowne. Cóż dziwnego, że młodzież poszła tam, gdzie widziała rzetelną pracę. Tak zawsze będzie. My nie zarzucamy innym organizacjom rozbijania oddziałów Z. S. ani probujemy dyskredytować ich pracy. Poprostu robimy swoje. Różnica sama bije w oczy.

W. P.

Żygiewiczowa,
prezeska Oddziału Z. S. w Rzeszy

Zniżki teatralne dla czytelników

NOWEJ

WYPOŻYCZALNI KSIĄŻEK

Wilno, ul. Jagiellońska 16, m. 9.

Ostatnie nowości.

Warunki przystępne.

Pożar w nocy.

Splonęły doszczętnie trzy domy na Gesiej.

Wezoraż o godz. 2 m. 15 w nocy wybuchnął przy ul. Gesiej, w dzielnicy Nowogródzkiej, wielki pożar.

Pożar, powstał w domu Nr. 10, własności Romualda Pawistowicza poczem szybko przerzucił się na dwa sąsiednie drewniane domy Nr. 8 i 10, stanowiące własność Abrama Fajna i Abrama Skirrola.

Dzięki suszy, drewniane domy splonęły jak zapalki. Luna widoczna była w nocy w całym mieście.

Mieszkańcy tych domów, którzy w chwili wybuchu pożaru pogrążeni już byli w głębokim śnie, zaledwo zdołali uciec z życiem oraz uratować nieznaczna część ruchomości. Większość dobytku splonęła.

Pożar w nocy wywołał zrozumiałą panikę wśród mieszkańców sąsiednich, przeważnie drewnianych domów. Wiatr przynosił iskry na dachy bliskich bud-

wli, rozniecając tu i ówdzie ogień. Na szczęście mieszkańcy zagrożonych domów potrafili nie dopuścić do rozszerzenia się pożaru. Przez cały czas trwania niebezpieczeństwa oblewano dachy wodą. W tym też kierunku pracowała bez wytchnienia do czwartej nad ranem straż pożarna.

4 rodziny pozostały bez dachu nad głową. Spalone domy nie były zaasekrowane i straty pogorzalców są bardzo znaczne.

Policja wszczęła dochodzenie celem ustalenia przyczyny pożaru. Stwierdzono, że pożar powstał w mieszkaniu stolarza Katkowskiego zam. w domu nr. 10. W mieszkaniu tem, jak utrzymują sąsiedzi, odbywały się często huczne libacje.

Nie jest wykluczone, iż w czasie takiej libacji ktoś z bawiących się zaproszył ogień. (c)

Nieszczęśliwy wypadek znanego motocyklisty Kureca.

Wezoraż rano uległ nieszczęśliwemu wypadkowi syn popularnego w Wilnie przemysłowca — właściciela fabryki tektury w Grzegorzowie, znany sportowiec motocyklista — Włodzimir Kurec.

Jechał on na motocyklu z Wilna do Grzegorzewa. W pewnej chwili, chcąc ominąć nieostrożnie jadącą furmankę, motocyklista wpadł na zaskiek z drutu kolejowego.

Kurec zahamował w ostatniej chwili maszyny

dzięki czemu uniknął tragicznych skutków zderzenia się.

Teżniemniej jednak doznał on bardzo dotkliwego pokażenia rąk i nóg.

Rannego przewieziono autem do ambulatorium pogotowia ratunkowego w Wilnie, skąd po udzieleniu pierwszej pomocy, odstawiono go do prywatnego mieszkania rodziców oddając pod opiekę lekarza. (e)

Jadowita mucha ukąsiła syna łotewskiego konsula Donasa.

Wezoraż wieczorem zawezwano pogotowie ratunkowe do mieszkania konsula łotewskiego w Wilnie p. Donasa, gdzie miał miejsce niedzienny wypadek jadłowitego ukąszenia przez muchę.

Ukąszeniu uległ dwunastoletni syn konsula, który siedział przy otwartym oknie. Po ukąszeniu chłopak odczuł silny ból i po paru chwilach zemdlął. Usiłowania domowników przywrócić go do przytomności nie odniosły narazie skutku.

Musiano więc zawezwać pogotowie ratunkowe, które doprowadziło chłopca do przytomności i przewiozło go w stanie poważnym do szpitala Św. Jakóba, gdzie chorym zaopiekowali się niezwłocznie lekarze.

Jak przypuszczają lekarze ukąszenie to dzięki natychmiastowej pomocy lekarskiej nie okazało się dla życia chłopca groźnym, aczkolwiek znane już są w kronice miejscowej wypadki kiedy takie ukąszenia były śmiertelne. (e)

Zlikwidowanie epidemii tyfusu w pow. oszmiańskim.

Na terenie powiatu oszmiańskiego została zlikwidowana epidemia tyfusu plamistego. W

obecnej chwili na terenie tego powiatu nie są notowane żadne zasląbnienia na tyfus plamisty.

KRONIKA

Poniedz.
14
Maj

Dziś: Bonifacego M.

Jutro: Zofji Wd M.

Wschód słońca — godz. 3 m. 18

Zachód słońca — godz. 7 m. 12

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U. S. B. Wilnie z dnia 13/V — 1934 roku.

Ciśnienie 757

Temperatura średnia + 21

Temperatura najwyższa + 25

Temperatura najniższa + 8

Wiatr płd. zach.

Tend.: zniżkowa

Uwagi: pogodnie.

OSOBISTA

— J. E. Arcybiskup ks. Jalbrzykowski po opuszczeniu kliniki św. Józefa wyjechał do Tronopola.

Stan zdrowia Ks. Metropolity uległ dość znacznej poprawie, mimo to J. E. nadal pozostaje pod obserwacją wybitnych lekarzy-specjalistów.

MIEJSKA

— Bezrobocie zmniejsza się. Bezrobocie na terenie Wilna z każdym tygodniem wydatnie się zmniejsza. Obecnie, podług prowizorycznych obliczeń, Wilno liczy 5326 bezrobotnych. Gros stanowią pracownicy umysłowi i niewykwalifikowani robotnicy fizyczni.

W stosunku do tygodnia poprzedniego bezrobocie zmniejszyło się o 37 osób.

GOSPODARCZA

— Podatek od obrotu. Odwołania od wymiaru. Do 15 bm. płatna jest zaliczka na podatek obrotowy, wymierzony za rok 1933. Jak się dowiadujemy, znaczna część płatników zamierza odwołać się od przeprowadzonego przez władze skarbowe wymiaru, uznając uczyniony szacunek za wysoki w stosunku do faktycznego obrotu.

WOJSKOWA

— Dziś przed Komisją Poborową. Dziś 14 b. m. w 7 dniu poboru rocznika 1913-go do przeglądu winni zgłosić się poborowi z nazwiskami rozpoczynającymi się na literę G, zamieszkałymi na terenie II, III, IV i VI komisariatów P. P.

Zgłaszający się winni posiadać dokument osobisty, stwierdzający tożsamość. W razie nieposiadania dowodu tożsamości należy przedłożyć jedną fotografię zaświadczoną w odnośnym Komisariacie P. P. Ponadto należy posiadać dokumenty stwierdzające stopień wykształcenia, zawód oraz ewentualne dowody stwierdzające udział w przysposobieniu wojskowym lub wychowaniu fizycznym.

Komisja Poborowa urzęduje w lokalu przy ul. Bazylijskiej 2 od godz. 8 rano.

SPRAWY ŻYDOWSKIE

— Lecznica „Miszejres Chojlim“ zostaje obecnie zreorganizowana przy czym ulegnie ona rozszerzeniu przez wprowadzenie szeregu nowych oddziałów. Do lecznicy „Miszejres Chojlim“ zostaje przeniesiona klinika dziecięca dr. Kowarskiego, która zajmie 6 pokoi pod kierownictwem i opieką lekarską dr. Kowarskiego i szeregu innych lekarzy specjalistów. Poza-tem

Teatr muzyczny „LUTNIA“

DZIŚ

Niech żyje młodość!

po cenach propagandowych

JUTRO

„Nowy momus“

zostanie w najbliższych dniach stworzony oddział ortopedyczny pod kierownictwem dra Wajnsztejna i oddział otolaryngologiczny pod kier. dra Wołkowskiego. Przy oddziale będzie czynna poradnia lekarzy specjalistów.

Teatr i muzyka

— Ostatnie przedstawienie „Towariszcza“ w Teatrze na Pohulance — po cenach niższych. Dziś w poniedziałek 14 bm. o godz. 8 ej w. Teatr Pohulanka gra doskonałą komedię J. Devala pt. „Towariszcz“. Sztuka ta jest osnuta na tle życia emigracji rosyjskiej w Paryżu. „Towariszcz“ był grany w Paryżu kilkakrotnie w Polsce również zdobył ogromne powodzenie. Ceny propagandowe.

— Jutro, wtorek 15 maja o godz. 8-ej w „Towariszcz“ — ceny propagandowe.

— Ostatnie przedstawienie propagandowe „Niech żyje młodość“. Dziś po cenach propagandowych grana będzie ostatnia nowość repertuaru „Niech żyje młodość“, która od początku do końca jest widowiskiem wesołym. Ceny propagandowe.

— Gościnne występy „Nowego Momusa“ w „Lutni“. Już jutro i w środę odbędą się dwa przedstawienia popularnego w Warszawie zespołu „Nowy Momus“. Po raz pierwszy w Wilnie wystąpi dobrze znana z płyt i radja Olga Kamińska, z bogatym repertuarem nastrojowych piosenek i romansów cygańskich. Wielką atrakcją będą występy Tadeusza Bocheńskiego popularnego speakera Polskiego Radja, w specjalnym repertuarze. Najlepszy polski duet taneczny Ney'ów wykona szereg nowych ekscytrycznych tańców.

— Teatr Objazdowy — gra w dalszym ciągu świetną komedię Geyera p. t. „Kobietka z eleganckiego świata“ — dziś 14 maja w Postawach, jutro 15 maja w Głębokiem.

— Teatr - kino Colosseum — Występ Hubermana. — Dnia 15 maja o godz. 8.45 wiecz. wystąpi raz tylko mistrz skrzypiec Bronisław Huberman. Bilety sprzedaje „Filharmonja“ — Wielka 8.

RADJO WILNO.

PONIEDZIAŁEK, dnia 14 maja 1934 r.

7,00—8,00: Czas. Gimnastyka. Muzyka. Dzien-
nik por. Muzyka. Chwilka gosp. dom. 11,40: Przegł. prasy. 11,50: Thomas-uwert. do op. „Mi-
gnon“ (płyty). 11,57: Czas. 12,05: Muzyka po-
pularna (płyty). 12,30: Kom. meteor. 12,33: Słyn-
ni śpiewacy (płyty). 12,55: Dzien. pol. 14,15: Progr. dzienny. 14,50: Pogad. Wil. Aeroklubu. 15,00: Hejnał i pieśń majowa. 15,05: Wiad. eksport. i giełda roln. 15,20: Koncert dla mł-
dzieży (płyt). 15,55: Recital skrzypcowy. 16,20: Francuski. 16,35: Koncert symfoniczny (płyty). 17,30: „Puścizna Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego“ — odczyt. 17,50: „Przyroda górska jako źródło tężyzny i wiecznej młodości“ — odczyt. 18,10: Muzyka jazzowa. 18,50: „Co nas boli?“ 19,00: „Z litewskich spraw aktualnych“. 19,15: Codz. odc. pow. 19,35: Fel-
jeton. 19,40: Wil. kom. sport. 19,43: Dzien. w. 20,00: „Myśli wybrane“. 20,02: Koncert. 21,00: Feljeton. 21,15: Koncert. 22,00: Słuchowisko „Po-
ciąg“. 22,30: II cz. reportażu muz. 23,00: Kom. meteor. 23,05: Muzyka taneczna.

NOWINKI RADJOWE

HELENA LIPOWSKA PRZED MIKROFONEM.

Znakomita śpiewaczka Helena Lipowska wystąpi w poniedziałek o 21,10 z popularnym koncertem wieczornym, transmitowanym przez wszystkie rozgłośnie. Artystka wykona program złożony z ulubionych arjów operowych, jak arja Miceli z Carmen, Neddy z Pajaców oraz Desdemony z Otella. W części orkiestrowej koncertu na uwagę zasługuje M. Rudnickiego wstęp do dramatu „Kaligula“ Roztworowskiego. Dyryguje Stan. Nawrot.

PAN | Niezwykłe się bawi publiczność na najweselszym filmie najpotężniejszej kreacji wszechświata. sławy komika **EDDIE CANTORA** p. t. **PRECZ z KRYZYSEM**

Sukces uzupełnia kolorowa rysunkowo - muzyczna groteska p. t. **TRZY MAŁE ŚWINKI**. Rzeczywiście warto obejrzeć. Sala dobrze ochładzana za pomocą nowoc. aparatu wentylacyjnej

COLOSSEUM | JUTRO 15 maja o godz. 8.45 — TYLKO JEDEN KONCERT
Wielki mistrz skrzypiec **Bronisław HUBERMAN**
Bethowen — Bach — Szopen — Guberman — Sarasate. — Szczegóły w programach
Przedprzedaż biletów „Filharmonja“, skład muzyczny (Wielka 8), w dniu koncertu — kasa sali od godz. 11-ej rano.

CASINO | Dziś dawnooczekiwana premiera! — Słyszane były filmy „Marokko“ i „Sierżant X“ z życia Legji Cudziemskiej. Obecnie nadszedł film z tego piekła na ziemi, największy i najpiękniejszy. Wspaniały, najnowszy, fascynujący, egzotyczny

LEGJON ŚMIERCI

Przepiękna **Loretta Jung** w roli głównej. **Wiktor Jory** — w roli oficera-zbiega, skazanego na karę śmierci i prowadzącego podwójny tryb życia. **Vivienne Osborne** — w roli wyrafinowanej uwodzicielki, właścicielki dancingu. **Dawid Manners** — w roli kapitana w porcie potępieńców na pustyni. **Herbert Mundin** — w kapitalnej, humorystycznej roli złodziejzaka i obwiesia **Porywające tempo** | **Niezwykłe przygody** | **Doskonała gra**
Bilety honorowe i bezpłatne nieważne. Za pomocą nowoczesnej wentylacji — miły chłód na sali

HELIOS | Wobec wielkiego powodzenia jeszcze tylko dziś!
Światowy triumf **GRETY GARBO**, która jest olśniewającą gwiazdą wspaniałą i ciekawą
Cale Wilno mów! w zam-
chwycie o tym największym
KRÓLOWA KRYSZYNA
Cafe Wilno mów! w zam-
chwycie o tym największym

JUTRO! Wielka uczta dla melomanów! **Józef SZMIDT**
Słynny na cały świat fenomenalny śpiewak
w największym przeboju doby obecnej produkcji wiedeńskiej

ŚWIAT NALEŻY DO CIEBIE
Prasa zagraobiczna pisze o kreacji Szmidta: „Jest to wielki artysta z Bożej łaski na miarę Carusso i Klepury“.
W KINIE **HELIOS**

COLOSSEUM | Ceny od 25 gr. — Dziś! Wstrząsający dramat dziewczyny, którą świat odrzucił — **DWIE SIOSTRY (Nieślubne dziecko)**
Zuzanna Marwolle w filmie w-g sł. pow. **DWIE SIOSTRY (Nieślubne dziecko)**
Reżyserji **Hac Frycza**. — NA SCENIE wielka nowa rewja: **ŚPIEW — TANIEC — AKTÓWKA**
Udział biorą: **E. Tauberówna, W. Wańkowińska i Don-Valt** (duet taneczny).
Br. Borski, St. Janowski, Z. Winter i in.

OGNIKO | Dziś
gigantyczne arcydzieło
produkcji polskiej p.t.
w-g **Stefana Żeromskiego**. W rol. gł.: **Łubieńska, Samborski, Junosza-Stępowski** i inni.
NAD PROGRAM: **Najnowszy tygodnik Foxa**. Początek seansów o. godz. 4—6—8—10